

De uitdrukking in de stelling „Gereformeerde wereld- en levensbeschouwing” moet dan ook bepaaldelijk verstaan van de Calvinistische.

Wordt van deze Calvinistische wereld- en levensbeschouwing gesproken als van een „objectieven” bodem, dan is, zegt spreker, dat objectief tegenover subjectief gemeend als het voor allen tegenover het voor één geldige. Nu zijn menschen, ook Gereformeerde menschen, niet als de uit één stof gemaakte en uit één vorm gegoten beeldjes in een guldensbazaar. Geen twee menschen zijn, en uiterlijk en innerlijk, als zulke fabriekswaren, volkomen gelijke exemplaren van de soort. Ieder heeft zijn eigenaardigheden, zijn individualiteit of subjectiviteit, welke eigenaardigheid ook uitkomt in zijn beschouwen van wereld en leven.

Maar menschen, zegt spreker, en ook Gereformeerde menschen, zijn toch ook geen eilandjesmenschen, gelijk Robinson Crusoë, die dat trouwens maar voor een tijd was. Nooit en nergens vindt men den geïsoleerden — van „insula”, eiland — doch altijd en overal den groep-mensch.

En doordat het zoo-zijn van de groep — men denke maar allereerst aan het gezin — mede het zoo-zijn van den individu bepaalt, zal ook de wereld- en levensbeschouwing van de groep mede bepalen de wereld- en levensbeschouwing van den individu.

Het is er mee als met menschen, die op één plek vlak naast elkaar staan, en een landschap of een troep spelende kinderen overzien. Wanneer dan in die groep een schilder of een moeder staat, kijkt de schilder wel met andere oogen dan de moeder, en kijken die twee weer met andere oogen dan de overigen, maar allen overzien zij toch van uit één gezichtspunt het landschap en het kinderspel.

Zoo ook is in de beschouwing van wereld en leven van ons, Gereformeerden, bij al het subjectief of voor ieder onzer geldige, ook het objectief of voor ons allen geldige.

Dit onder ons, Gereformeerden, van wat rang, stand of ontwikkeling ook, algemeen geldige en daarom objectieve in de beschouwing van wereld en leven is, omdat onze Vrije Universiteit een Gereformeerde Universiteit is, de geestelijke bodem, waarop zij met haar onderwijs staat.

De geestelijke bodem, waarop zij met haar onderwijs staat, omdat bij haar docenten, zoo voor ieder als voor allen te zaam, dit algemeen geldige als waar geldt en zij bij hun onderwijzen daartoe, als tot hetgeen achter wereld en leven ligt, doen opzien.

Het universitaire onderwijs toch bedoelt, zoo eindigt Prof. Geesink de toelichting van het eerste lid dezer stelling, de kennis